

Brigadurnar hava eitt ítøkiligt arbeiði at gera. Tær fáa pening fyri hetta arbeiðið, alt eftir, hvussu væl, tær gera tað.

Man kann hugsa sær, at ein arbeiðsmaður arbeiðir væl og ein annar illa. Hetta kann føra við sær, at virkið letur eitt vánaligt arbeiði úr hondum. Tann, sum arbeiðir væl og nógv á einum virki, har nógv vánaligt arbeiðsfólk eru, hann fær minni burtúr. Men arbeiðsbrigadan ansar betur eftir og fær stórri og stórri heimildir. Hetta kalla vit virkisdemokrati.

Umboðsmaðurin fyri brigaduna er við í virkisráðnum saman við umboðum fyri planlegging og umsting. Á henda hátt kann arbeiðsfólkið hava eftirlit við virkisleiðsluni og leiðslan kann betur ansa eftir, hvussu væl fólkið arbeiðir. Tað vil siga, tann einstaki hefur ábyrgdina av, hvussu brigadan og virkið arbeiða. Somuleiðis hefur virkið stórri ábyrgd av, hvussu arbeiðsfólkið og brigadan virka.

Úrslitini higartil visa, at effektiviteturin er munandi øktur.

Ikki somu lön

Tað er soleiðis í Sovjetsamveldinum, at øll fáa ikki somu lön fyri sama slag av arbeiði. Tað verður lønt eftir arbeiðssemi. Tann, sum arbeiðir mest, fær eisini mest í lön, greiddi Aleksander okkum frá.

Taka vit ein mann, sum arbeiðir vánaliga á

einum virki, so ávirkar hann úrslitið hjá øllum virkinum. Inntøkan verður minni. Tá inntøkurnar hjá virkinum vaksa orsakað av góðum arbeiði, so fær arbeiðsfólkið eisini meira í lön.

Tey privatu sáa ikki korn

Landbúnaðurin í Sovjetsamveldinum er ofta til viðgerðar í vesturlenskum bløðum. Samanborið verður við amerikanska landbúnaðin og tosað um miseydnadæla landbúnaðarpolitikkin í Sovjet.

Men Aleksander Poljukhov heldur ikki, landbúnaðurin er miseydnadur. Og tað er skeivt at samanbera við USA.

— Vit hava vánaligt veðurlag. Og taka vit USA, so eru 70% av landbúnaðarjærðini í bestu landbúnaðarsonunum. Í Sovjetsamveldinum hinvegin eru 70% av jærðini í einari ikki góðari sonu. Hetta krevur bæði stórri iløgur og arbeiði. Tað verða í lötuni gjørdar risastórar iløgur í sovjetiska landbúnaðin. Og framburður er. Seinastu fimm árin er avgrøðin vaksin við einum fjórðingi. Vit vilja fegin, at hon veksur uppafur meira.

— Tey privatu brúkinu eru nógv effektivari enn tey almennu?

— Jú, men her mugu vit hava eitt í huga. Tann privati, ella persónligi, jærðarbrúkarin sáar ikki korn. Hann hefur ikki neyt. Tá tað gevur ikki so nógv av sær. Hann hefur jærðer, sitrónir og frukt. Tað, sum veksur væl og gevur pengar beinanvegin.

Men samfelagið kann ikki gevast við at sáa korn og hava neyt, tí hetta gevur so lítið av sær. Vit halda, at persónliga framleiðslan skal mennast. Men ikki, so hon skaðar ta kollektivum. Vil bóndin dyrka uppafur meira í friði sínari, so lat hann endiliga gera tað, og hann fær eisini lán frá statinum til tess. Hann hefur eisini rætt til at selja sína avgrøði beinleiðis í marknaðinum fyri prisir, sum eru munandi hægri enn tey kollektivu jærðarbrúkinu fáa.

— Hvat er lutfallið millum tey persónligu og tey almennu jærðarbrúkinu?

— Framleiðslan hjá teimum persónligu er 3–4% av heildarframleiðsluni.

Men taka vit einstakar vorur, til dømis grønmeti, so er talið uppi á 15–20%. Taka vit hinvegin korn, sum ikki gevur so nógvar pengar, so fer talið niður í 0%.

Afghanistan

Aleksander Poljukhov vildi fegin svara spurning-

um um Afghanistan. Vit spurdu hann tí, hvussu tað samsvaraði við friðarstøði hjá russum, at teir hava lagt seg uppi innan hysisviðurskipti hjá einum øðrum landi. Hann ivaðist ikki í svarinum:

— Vit ynskja ikki at loysa eitt innlendis mál hjá Afghanistan. Vit vilja hjálpa Afghanistan at loysa ein uttanlendis trupulleika. Hesin trupulleikin er tann fyrr loynda, men nú ódulda upplæggingin av pakistanskum og iranskum landaøki. Tað er heilt greitt, at Kina og USA stuðla hesi upplægging.

Á pakistanskum øki eru 62 legur, har »bandittar« verða vandir at herja á afghansk øki. Sovjetsamveldið fæst ikki við at senda »bandittar«. Vit vilja hjálpa okkara vinum, uttan at krøgva nakað. Sum í hesum ferinum, har vit hava sent eitt avmarkað tal av herfólki til hjálpar. Tað skal verja móti álopum úr Pakistan. Afghanska stjórnin kom við uppskotinum og vit tóku undir við tí. Vilja Pakistan og USA hava okkum at taka herfólkið aftur, letur tað seg væl gera. Bert tey halda uppat við sínari upplægging. Men tað vilja tey ikki. Tey vilja gera Afghanistan til eitt ófriðarreiður beint við sovjetiska markið nú, eftir at USA er blakað út úr Iran. Men hesum vilja hvørki vit ella afghanska fólkið loyva.

Mótstøðan

Aleksander Poljukhov helt ikki nógv um mótstøðuna móti afghansku stjórnini og sovjetisku hermunninum. Tað týðandi er, at ein vaksandi partur av fólkinum styðjar kollveltingina, m.a. átrúnaðarleiðarar. Hann visti á skránnu hjá »bandittunum«, sum hann kallaði mótstøðufólkið: til dømis skula børn ikki ganga í skúla, kvinnur skula ikki taka lut í samfelagslívinum og tað er syndafult at fara til lækna. »Bandittarnir« eru móti kollveltingini og fremja ræðuligar yvirgangsáðráðir móti til dømis børnum.

— Afghanistan er eitt tað mest tilafturskomna landið í heiminum. Tað er brotsverk at forða hesum landi í at taka seg fram. Afghanistan hefur ongan búskaparligan týðning fyri Sovjetsamveldinum. Vit hava ikki brúk fyri hjálondum. Vit kunnu bara ikki nokta at koma til hjálpar. Tað er okkara altjóða skylda at stuðla framburðshugaðum rørsrum. Og hvør kann siga, at hesir relitiosu fanatikarnir og »bandittarnir« í Afghanistan eru meira framburðshugaðir enn kollveltingarstjórnin?

Ikki við sjálvur — men hevði ábyrgdina

Fyrrverandi sovjetisk fiskivinnuáráðgjafi Ishkov var ikki sjálvur við í »kaviargøluni«. Men hann hevði ábyrgdina av teimum embætismonnunum, sum blivu avdúkaðir í sambandi við gøluna.

— Ishkov hevur havt ov stórt álit í tí fólki, hann arbeiddi saman við og hevur tí ikki ansað eftir, hvat tey tókust við. Sjálvur hevði hann onki við gøluna at gera, segði Aleksander Poljukhov.

Ongin meaning í at senda russisk krígsskip eftir føroyingum!

Vit greiddu Aleksander frá, at føroyingar undrast á, hvi sovjetisk herskip so ofta eru at siggja við oyggjarnar.

Aleksander Poljukhov: — Sovjetsamveldið er eitt stórt herflotaveldi. Hesi seinastu árin er sovjetiski flotin av ymiskum orsekum farin út á heimshøvini.

Taka vit Norður-Atlantshavið, so vita vit, at Nato hevur nógv krígsskip her. Og fyri stuttum varð seinasta avmarkingin fyri vøkstrinum av Vesturtýska flotanum tikin av. Hetta meta vit, er eitt brot á viðtøkunum hjá Anti-Hitler samgonguni. Sovjetsamveldið má so taka hetta til eftirtektar og gera verndartiltek í Norður-Atlantshavi.

Hygga vit at kortinum, so liggja Føroyar nærri Sovjetsamveldinum enn USA. Men her sigla jú amerikonsk skip og tað undrast ongi á. Hvi so undrast á, at sovjetisk skip eisini eru her viðhvert?

Aleksander visir aftur á heimskortið og sigur, at leiðirnar millum Grønland og Skotland eru einastu leiðir út í Atlantshavið, sum eru opnar fyri sovjetisk skip. Leiðin úr Eystursjónum hoyrir til Danmark og leiðin úr Svartahavinum til Turkaland. Og millum Sovjetsamveldið og Kyrrahavið er ein garður av japanskum oyggjum.

— Harafturat er Sovjetsamveldið kringsett av amerikanskum herstöðum.

Tí má sigast, at skip okkara hava allan rætt til at sigla í Norður-Atlantshavi. Eisini sæð frá einum verndarsjónarmiði.

— Herfyri lá eitt sovjetiskt herskip í vikur stutt norðanfyri Føroyar. Hvat gjørdi tað her?

— Kanska hevur tað liggið har í sambandi við eina umvæling. Kanska hevur tað havt eina sambindingaruppgávu, røkt okkurt samband við sputnikkar. Vit hava ongar stóðir í øðrum á.

londum og nýðast tí at brúka skipini til eitt nú at røkja sambandið við sputnikkar.

— Skipið fyrireikaði ikki hertøku av Føroyum?

— Eg haldi ikki, tað er nógur meaning í at senda sovjetisk krígsskip eftir føroyingum. Vit eru ikki höttir av Føroyum.

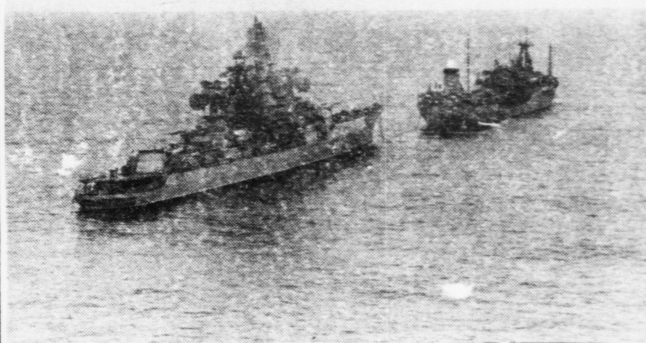
Annars hava borgaralig bløð vestanfyri nú í minst 40 ár hildið fram, at Sovjetsamveldið ætla at taka vesturheimin. Tey hava sagt, at nú koma russarnir í morgin ella í ovurmorgin! Men russarnir eru ikki komnir enn.

Og Aleksander Poljukhov heldur fram:

— Russar vilja onki heldur enn frið. Í øðrum heimsbardaga mistu vit 20 mill. fólk. Vit vilja ikki missa fleiri.

Vit vilja frið, so vit kunna loysa okkara innlendis trupulleikar. Vit hava ivaleyst at takast við í okkara egnu landið.

Tí halda vit ikki, tað er rætt at ræða fólk og billa teimum inn, at Sovjetsamveldið ætla at leypa á.

— Eg havi ongantíð hoyrt, at tað hava staðist trupulleikar av sovjetiskum herskipum við Føroyar, sigur Aleksander Poljukhov, tíðindamaður hjá APN

Boykotta ikki OL í USA

Sovjet hevur ongar ætlanir um at boykotta olympisku leikurnar í Los Angeles í USA í 1984.

— Vit halda ikki, olympiska rørslan skal blanda seg uppi politikk. Hon skal heldur ikki brúkast til serlig ihugamá, sum Carter royndi.

Sovjetsamveldið fer ikki at hevna tað, at USA virkaði fyri at boykotta OL í Moskva. Minst av øllum inn á ítróttarfólkið. Tað halda vit er óetiskt og býtt.